

Gemeente
Oostzaan
Buiten gewoon

Kaders en voorwaarden uitvoering Participatiewet

Gemeente Oostzaan

Uitgangspunten in het beleidskader 'Oostzaan voor participatie'

Hieronder een citaat uit het beleidskader 'Oostzaan voor participatie' op 1 december 2014 is vastgesteld.

"In Oostzaan gaan meer mensen blijvend aan het werk en werk gaat boven een uitkering" dat is het uitgangspunt van dit college. Door het economische tij en de veranderingen in de sociale zekerheid door de komst van de Participatiewet, is het de komende periode nog belangrijker dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op een adequate wijze worden begeleid naar regulier werk, het liefst zo regulier mogelijk. Of, indien het echt niet anders kan, naar een zinvolle dagbesteding.

De eerste stap naar deze nieuwe werkwijze is beschreven in het document 'Koers in het sociale domein'. De gemeenteraad van Oostzaan heeft dit visiedocument op 15 september 2014 vastgesteld. Het benoemt zeven kaders voor het gemeentelijk beleid waarmee wij de transformatie denken te realiseren:

- *Het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie*
- *Snelle effectieve hulp zo dichtbij mogelijk*
- *Verbinding van regelingen en loketten*
- *Lokaal waar dat kan, regionaal waar dat beter of nodig is*
- *Zorg op maat*
- *Ruimte voor professionals*
- *Zo veel mogelijk sturen op resultaat*

Keuzes in het beleidskader Participatie

In het beleidskader Participatie is gekozen om op de korte termijn de middelen in te zetten op de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. De verdien capaciteit van deze groep is het grootst. Vervolgens is ervoor gekozen om op de langere termijn de middelen in te zetten op de groepen met grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld de mensen met een arbeidsbeperking.

Huidig beeld van uitvoering Participatiewet in regio Zaanstreek-Waterland

Werkgeversservicepunt en Werkbedrijf

In de Participatiewet staat een regionale opgave. Het land is in arbeidsregio's ingedeeld. De indeling is niet op basis van arbeidsstromen, maar op basis van al reeds bestaande regionale gremia (bijvoorbeeld de veiligheidsregio) ingedeeld. Gemeente Oostzaan is in de arbeidsregio Zaanstreek-Waterland ingedeeld.

Er is door de regio besloten om gezamenlijk een werkgeversservicepunt op de richten. Daarnaast is er een taak in de wet om een Werkbedrijf te organiseren in de arbeidsregio. Het idee is om in beide organisaties zoveel mogelijk kennis met elkaar te delen, zodat we de wijze van de werkgeversbenadering kunnen afstemmen. Daarnaast is gebleken dat de kracht van de grotere gemeenten is om vacatures bij grote bedrijven beschikbaar te krijgen voor de doelgroep en de kleinere gemeenten vooral erg krachtig zijn in het matchen van de juiste kandidaten op de openstaande vacatures.

De huidige organisatie van het regionale werkgeversservicepunt mist bepaalde kennis die nodig is om succesvol te kunnen matchen. Om succesvol te kunnen zijn voor de hele brede doelgroep is het nodig onder andere nodig om:

- kennis te hebben van de samenstelling van het cliëntenbestand
- per cliënt de kennis te hebben van het basisniveau
- bindende afspraken met werkgevers te kunnen maken
- kennis te hebben van de aard van de medische beperkingen en wat er nodig is om iemand met beperkingen te begeleiden.

Het Werkbedrijf is er voornamelijk om bedrijven in de regio een orgaan te bieden waarin zij een stem krijgen in het beleid dat de gemeenten voeren en ambassadeurs kunnen zijn voor andere bedrijven in het plaatsen van garantiebannen. Zo is het voor de gemeenten een kans om het 'gat' dat bestaat tussen het publieke en commerciële te dichten en te leren van elkaars werelden.

Beide organisaties werken op z'n best als het hoofddoel kennisdeling is. Zodra we resultaten gaan verlangen of rapportages dan is gebleken dat een netwerkorganisatie onvoldoende is. Voor het behalen van resultaten en het leveren van verantwoordingsdocumenten en cijfers is een bepaalde vaste structuur nodig en iemand die verantwoordelijk is voor die organisatie. Op het moment is iedereen en niemand verantwoordelijk.

Nieuwe doelgroep

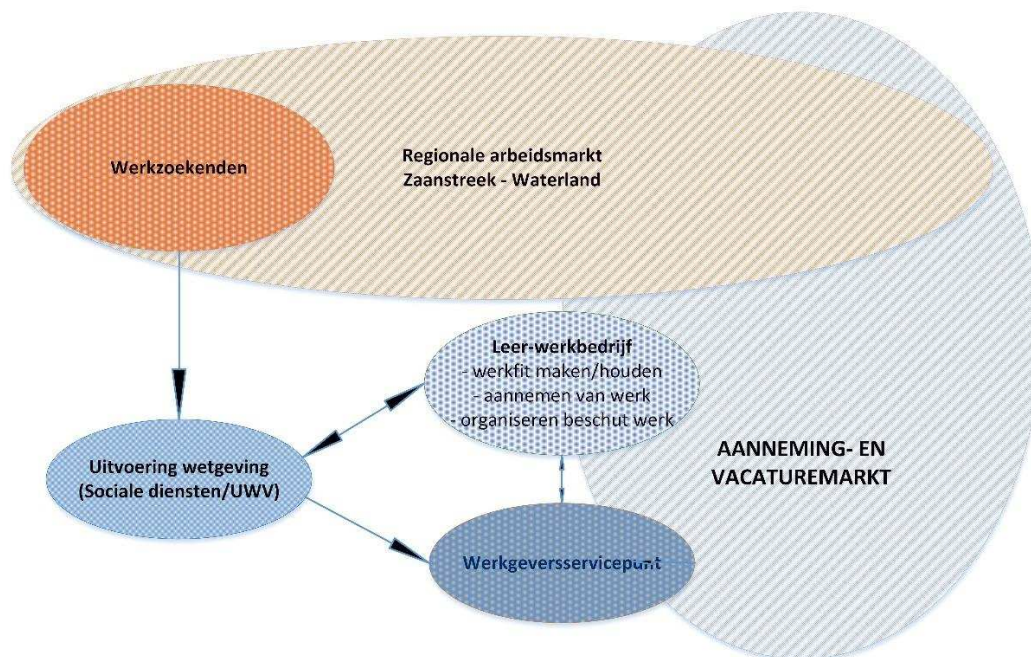
De nieuwe doelgroep, mensen met een gedeeltelijk arbeidsbeperking, is in feite de oude doelgroep van de Wajong en SW. We hebben in de Participatiewet een aantal instrumenten gekregen zoals de loonkostensubsidie en de banenafpraak waarin de garantiebannen zijn

afgesproken. Echter hebben we in de afgelopen periode gezien dat deze instrumenten onvoldoende zijn.

De sociale werkvoorziening is de plek waar de expertise en de faciliteiten zijn om mensen met een beperking een werkplek te bieden en de begeleiding die nodig is. Via een detacheringconstructie worden mensen met een beperking bij een reguliere werkgever geplaatst. Baanstede heeft ongeveer 140 werknemers via deze constructie bij commerciële bedrijven geplaatst.

Vacatures matchen op cliënten is niet voldoende voor de doelgroep met een arbeidsbeperking. Zo is de werkwijze van Baanstede dat zij klussen binnen een bedrijf pasbaar maken voor de medewerkers binnen Baanstede. Dat is een andere werkwijze dan nu in het werkgeversservicepunt gebruikt wordt. Om dit te kunnen doen is er kennis nodig van het bestand, kennis van de beperkingen en kennis van bedrijfsvoering.

Het werkgeversservicepunt en het leerwerkbedrijf van Baanstede werken binnen een bepaalde context. Onderstaand is deze context schematisch weergegeven:

De sociale werkvoorziening is kostbaar. De subsidie per sw-medewerker daalt elk jaar tot 2020, terwijl de salarissen van de medewerkers vanwege arbeidswettelijke gronden stijgen. Het 'gat' dat ontstaat tussen beide noemen wij het 'subsidietekort'.

De sw-medewerkers hebben een dienstverband. Gemeenten hebben geen invloed op het subsidietekort. Hetgeen waar de gemeenten eventueel invloed op kunnen uitoefenen zijn de bedrijfskosten. Baanstede heeft veel gesneden in de bedrijfskosten en geeft aan dat het niet veel meer kan doen om deze verder te laten dalen.

Kortom binnen de Participatiewet hebben we de verantwoordelijkheid over dezelfde doelgroep als nu binnen of via Baanstede aan het werk is. De expertise en werkwijze binnen Baanstede hebben we nodig voor de uitvoering van de Participatiewet. We kunnen als gemeente geen invloed uitoefenen op het verschil tussen de hoogte van de salarissen en de subsidie die we ontvangen, ongeacht de wijze van organisatie.

Samenwerking met gemeenten van verschillende grootte

In de gemeenschappelijke regeling Baanstede zitten gemeenten van verschillende grootte. Een kleinere gemeente zoals het onze staat dicht bij de inwoner, maar heeft financieel minder draagkracht. Een grote gemeente, zoals Zaanstad, werkt met procedures en protocollen, vanwege de aantallen, maar heeft meer ambtelijke capaciteit en financiële draagkracht.

Naast dat de grootte van gemeenten verschillen in de samenwerking meeneemt, is de mentaliteit en cultuur per gemeente anders. Dat kan een voordeel zijn als het lukt om uit de verschillen het beste te halen.

In de uitvoering van de Participatiewet heeft gemeente Oostzaan een samenwerking met gemeente Zaanstad. We hebben ervaring hoe het is om als kleinere gemeente een nauwe samenwerking te hebben met een grotere gemeente. Uit deze samenwerking kunnen we veel leren voor in de toekomst.

Kaders en voorwaarden uitvoering Participatiewet

Uit alle ervaringen uit het verleden kunnen we leren. Daarom hebben we de volgende kaders en voorwaarden opgesteld om binnen de organisatie van de uitvoering van de Participatiewet vorm te geven.

1. De front-office en daarmee de toegang van de Participatiewet wordt lokaal georganiseerd.
2. We maken geen verschil tussen inwoners die binnen de Participatiewet of Sociale Werkvoorziening vallen en bepalen lokaal, ongeacht in het verleden verworven rechten (mits dit wettelijk onvermijdelijk is) wat er nodig is om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en/of zoveel mogelijk te participeren in de samenleving.
3. We zorgen ervoor dat we alle kennis, expertise en uitvoering van de dienstverlening aan de cliënt en partners, zoals werkgevers, scholen en maatschappelijke organisaties, om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en/of de mogelijkheden om zoveel mogelijk in de samenleving te participeren, zoveel mogelijk op 1 centraal punt georganiseerd is en dat we bestaande kennis, expertise en faciliteiten zoveel mogelijk voor de toekomst borgen.
4. Van alle uitgaven die de organisatie namens ons doet gericht op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt en/of zoveel mogelijk participeren in de samenleving van een inwoner van Oostzaan, wordt voor de tijd toestemming aan ons gevraagd. Mits we gezamenlijk afspraken hebben gemaakt waarbinnen kaders zijn afgesproken waarbinnen uitgaven gedaan kunnen worden.
5. Van alle afspraken die gemaakt worden zorgen we ervoor dat er een clausule wordt afgedongen waarin we te allen tijde desgewenst de afspraak kunnen ontbinden.
6. We ontvangen alle informatie die nodig is per cliënt en periodiek om de regie op alle niveaus te voeren en ons beleid daarop aan te passen.
7. We kunnen ten alle tijden desgevraagd in contact komen met degenen die namens ons een dienstverlening uitvoeren, dit is op alle niveaus van uitvoering tot aan directie.
8. Van alle activiteiten van alle dienstverlening om de afstand tot de arbeidsmarkt en/of zoveel mogelijk te participeren in de samenleving, die namens ons door een andere gemeente(n), organisatie(s) of partij wordt geleverd, bepalen wij lokaal in alle redelijkheid wat de resultaten, de wijze waarop en de verantwoording dient te zijn.
9. Elk jaar bepalen we lokaal het te voeren beleid, zowel financieel als inhoudelijk, en dit beleid wordt in alle redelijkheid uitgevoerd door degene die namens ons de dienstverlening uitvoert.
10. Van elke verandering in bedrijfsvoering, die consequenties heeft op het te leveren dienstverlening aan inwoners van Oostzaan, wordt er aan ons, voor het daadwerkelijk invoeren van de verandering, schriftelijke toestemming gevraagd.
11. De risico's beperken we tot het minimale en voor de risico's die onvermijdelijk zijn zorgen we voor degelijke beheersmaatregelen.

Vervolg

Binnen deze kaders en voorwaarden gaan we in gesprek met de gemeenten binnen Zaanstreek-Waterland. In eerste instantie gaan we een visie uitwerken met gemeente Zaanstad. Dit doen we omdat we het dichtst bij deze visie staan. We gaan onderzoeken of het mogelijk is om binnen bovenstaande kaders tot afspraken te komen voor de toekomst. We houden zoveel mogelijk contact met de overige gemeenten en plegen inspanningen om de andere gemeenten aan te haken in het proces.

Als er nieuwe stappen gezet worden in relatie tot de ontvlechting van Baanstede en/of plannen in de subregio's dan informeren wij u.